

When A Torah Falls
Beyond Hunger: Food for Thought When Fasting 5781
Rabbi Sammy Bergman- sbergman@torontotorah.com

This program is dedicated by Ellen Warner and Jeff Lipton in memory of Freda Warner z"l, פריידע בת חיים יהודה, לייב וזיה רויזע

This Shiur Has Been Dedicated by Irwin, James and David Diamond

לזכר נשמת אמינו מורתנו ראצה בת רב עזריאל זצ"ל

1. Talmud, Moed Kattan 26a (Willam Davidson Edition Translation)

ואלו קרעין שאין מתאחזין הקורע על אביו ועל אמו ועל רבו שלימדו תורה ועל נשיא ועל אב בית דין ועל שמועות הרעות ועל ברפת השם ועל ספר תורה שגשפר ועל ערי יהודה ועל המקדש ועל ירושלים וקורע על מקדש ומוסיף על ירושלים..

And these are the rents of mourning that may never be properly mended: One who rends his garments for the death his father, or for his mother, or for his teacher who taught him Torah, or for the *Nasi*, or for the president of the court; or upon hearing evil tidings; or hearing God's name being blessed, which is a euphemism for hearing God's name being cursed; **or when a Torah scroll has been burned** or upon seeing the cities of Judea that were destroyed or the destroyed Temple or Jerusalem in ruins. This is the way one conducts himself when approaching Jerusalem when it lies in ruin: He first rends his garments for the Temple and then extends the rent for Jerusalem...

אמר רבי תלבו אמר רב הונא הווא ספר תורה שנקרע חייב לקרוע שתי קריעות אחד על הגויל ואחד על הכתב שנאמר אחרי שרוף המלך את המגלה ואת הדברים

Rabbi Helbo said that Rav Huna said: One who sees a Torah scroll that was torn is obligated to make two rents, one for the parchment that was damaged and one for the writing, as it is stated: "Then the word of the Lord came to Jeremiah, after the king had burned the scroll and the words" (Jeremiah 36:27). This implies that a separate rent must be made for each of them, both the parchment and the writing.

רבי אבא ורב הונא בר חייה הוו יתבי קמיה דרבי אבא בעא לאפנויי שקליה לטוטפתיה אחתיה אבי סדיא אתאי בת נעמיא בעא למיבלעיה
 It was related that Rabbi Abba and Rav Huna bar Hiyya were sitting before Rabbi Abba. Rabbi Abba needed to relieve himself. He removed his phylacteries from his head and placed them on the cushion on which he was sitting. An ostrich came and wanted to swallow the phylacteries.

אמר השתא פי חייבן לי שתי קריעות אמר ליה מנא לך הא והא בדידי הנה עובדא ואתאי לקמיה דרב מתנה ולא הנה בידיה אתאי לקמיה דרב יהודה ואמר לי הכי אמר שמואל לא אמרו אלא בזרוע וכמעשה שהיה

He said: Now, had it succeeded to swallow it, I would have been obligated to make two rents. He said to him: From where do you derive this? There was an incident in which I was involved and I came before Rav Mattana asking what to do, but he did not have an answer readily available. I then came before Rav Yehuda, and he said to me: Shmuel said as follows: They said that one is obligated to rend his clothing only when a Torah scroll or some other sacred book is torn by force, and it resembles the incident that occurred with Jehoiakim.

2. Rambam, Mishneh Torah: Laws of Mourning 9:2,9:9 (Chabad.org translation)

בדרך שקורע אדם על אביו ועל אמו כה חייב לקרוע על רבו שלימדו תורה. ועל הנשיא ועל אב בית דין. ועל רב הצבור שנהרג. ועל ברפת השם. ועל ספר תורה שגשפר. ועל ערי יהודה ועל ירושלים. ועל המקדש:

ומנין שקורעין על ספר תורה שגשפר. שנאמר (ירמיה לו כג) "ויהי פקדון יהודי שלש דלתות וארבעה" וגו' (ירמיה לו כג) "עד תם כל המגלה על האש אשר על האח" (ירמיה לו כד) "ולא פחדו ולא קרעו את בגדיהם המלך וכל עבדיו". מכלל שחייבין לקרע. ואין חייבין לקרע אלא על ספר תורה שגשפר בזרוע כמעשה שהיה. וחייב לקרע שתי קריעות אחת על הגויל ואחת על הכתב. שנאמר (ירמיה לו כז) "אחרי שרוף המלך את המגלה ואת הדברים":

Just as a person must rend his garments for the loss of his father and mother; so, too, he is obligated to rend his garments for the loss of a teacher who instructed him in the Torah, a *nasi*, the *av beit din*, the majority of the

community who were slain, the cursing of God's name, the burning of a Torah scroll, when seeing the cities of Judah, Jerusalem, and the Temple in their destruction.

What is the source which teaches that one is obligated to rend his garments for a Torah scroll that is burnt? Jeremiah 36:23-24 states: "And it came to pass that when Yehudi would read three or four columns... until the entire scroll was consumed by the fire in the hearth. And neither the king nor his servants became fearful, nor did they rend their garments." Implied is that one is obligated to rend one's garments.

3. Rashi on Moed Katan 26a

בזרוע - שאין יכול להצילו:

וכמעשה שהיה - דיהויקים אבל דנעמיתא דמצי להציל. לא מיקרע:

By force- such that he couldn't save it

Like the Story that was- of Yehoyakim, but the [story involving] the ostrich in which he could save it, he shouldn't tear.

4. Rabbi Eliezer Waldenberg (20th Century Israel), Tzitz Eliezer 5:1:3

והסברת ההבדל שיש בזה בין יכול להציל לאינו יכול להציל, נראה בכזה, דרש"י מפרש דענין חיוב הקריעה שיש ברואה ס"ת או תפילין שנשרפו, הוא בכדי לתת בכך ביטוי גלוי לכאבו הצורב על שרואה בעיניו הבזיון והזלזול ועיניו רואות וכלות בהיותו מנוע מלהציל מחמד עיניו מיד מי שתקיף ושליט יותר ממנו, ומשום כך ישנו בזה דין הקריעה דוקא כשבא הענין עליו כחתף באופן שלא היה סיפק בידו כלל להציל, אבל אם הדבר בא עליו בדרך שהיה סיפק בידו להציל, ורק בגרמת מה צדדי לא הציל. הרי אזי מגביל הדבר כבר בגדר של גרמת איזה פשיעה שהיא מצידו, ולכן נהי דעליו לקבל עונש על רשלנותו בהצלה, בתענית וכדומה, אבל לא חל עליו כבר בכל כגון דא דין קריעה שנקבע רק לשם הבעת צער על ביזוי וזלזול כל היקר לו באין לאל ידו להושיע לו.

The explanation of the difference between when "he is able to save" and "when he isn't", appears as follows. Rashi explains that the obligation to tear when one sees a Torah Scroll or Tefillin burned, is to express one's pain upon seeing the disgrace and humiliation, when his eyes see that he is incapable of saving the delight of his eyes from the hand of someone more powerful than he. Therefore, this results in an obligation to tear only the occurrence takes place in a way that he could not have saved it. But, if he could have saved [the Torah scroll] and he didn't because of a side factor, it limits the occurrence as result of his negligence. Therefore, even though he is worthy of punishment for his laziness, there is no obligation to tear which was established as an expression of pain upon the humiliation of the most precious thing in his eyes....

5. Rabbi Menachim Meiri (13th century France) on Moed Katan 26a

ולא אמרו קריעה על שריפת ספר תורה או אבודה אלא בשנשרף בזרוע ולכונת הכעסה וגידוף ותפילין הרי הם כספר תורה לענין זה:

One only needs to tear for a burnt or lost Sefer Torah when it was burned by force and for the purpose of causing anger and blasphemy. Tefillin are like Sefer Torah in this regard.

6. Rabbi Shmuel Kalei (16th century Greece), Mishpetei Shmuel 12

דע שהתפילין יש בהם קדושה גדולה וראוי להזהר מהם וכל זמן שהם עליו צריך שלא יסיה דעתו מהם, וכשנפילין מידו שייך בהם זלזול והוא שאמרו חז"ל שתפילין ששרפו בזרוע צריך הרואה לקרוע שתי קריעות כמו ס"ת שנשרף כדאיתא במ"ק פ' ואלו מגלחין ואחרי שהם כס"ת וכי יסתפק אדם שמי שנפל ס"ת מידו לא יתענה וקצת ראייה יש ממה שאמרו שהרואה ס"ת שנשרף בחלום חייב להתענות אפי' בשבת וזה יספיק לתת סמך למנהג שנהגו

Tefillin have great sanctity and one should be very careful with them. As long as they are upon he can't remove his mind from them. When they fall from his hand, it is a disgrace. That is what the Sages said, that tefillin which are burnt by force one must rip two tears...**Since they are akin to a Torah scroll, is it possible that someone who lets a Torah scroll fall from his hand won't fast?**

7. R. Yisrael ben R. Chaim of Bruna (15th century Germany), Responsa 127

נשאלתי מי שנפל לו תפילין בארץ כיצד יעשה. והשבתי כך ראיתי רבותי מנהיגים אם לא אכל בו ביום יתענה באותו יום* אף על פי שלא קבל עליו מאתמול, ומ"מ מתפלל ענינו כמו בתענית חלום דטוב יותר בו ביום ואפ"ל בשבת כדאמר' בפ"ק דשבת (יא א) והטעם שהראו לו מן השמים שצריך תשובה וגם בנפילת תפילין איכא סימנא כדאמר' בגמ' (מו"ק כה א) האי מאן דאיתהפיך ליה רצועה ליתב בתעני': (לי יעקב יצ"ו הגהה זו הייתה כתובה בגליון הספר ולא נודע אל מי מקדשים וז"ל):

- One who lets their Tefillin fall should fast that day and add "Aneinu". The reason for the fast is that the heavens have shown him that he needs to repent...

אפשר דהיינו משום זלזול, וכן הרב בס' ב"ש סי' י"ב עשה סמוך למנהג משום זלזול, וא"כ נלע"ד דאין להתענות בו ביום כיון שלא קבלו, ואפ"ל לפי טעמו של הרב המחבר ז"ל, כיון שלא אמרו בגמ' ובו ביום, וכן נראה שהרב המחבר ז"ל לא סמך על זה דהרי כתב אמנם לא סמכתי על זה:

- **Note-** it's possible this is to to the disgrace. Therefore one shouldn't fast unless they accept the fast the day before.

ומ"ש דתענית עדיף מהצדקה הרי כך אמרו בפ"ל בגמ' (ברכות לב א) גדול התענית מן הצדקה שזה בגופו כו'. ולא היה צריך ללמוד מדמתענה בשבת. ואיכא מא"ן בגמ"ר דיתב כמה תעניות מהאי טעמא***. אמנם לא סמכתי על זה, ואי אירע בשבת אל יתענה עד מוצאי שבת, ומהאי טעמא עדיף טפי להתענות מלמיהב פרוטה לצדקה. ויש מורים דלא ליתענה רק יהיב מידי לצדקה. ואין נראה לי, דאם כן למה יתענה בשבת יאכל ויתן פרוטה לצדקה אלא ודאי תענית עדיף. ורבותי החמירו להצריך תענית אפ"ל כי נפלו לארץ עם הכיס שלהם. ובכה"ג אני מקל ליתן פרוטה לצדקה עד דנפלו קציצה לארץ, ואפ"ל אם הרצועות בידו אבל ברצועות ליכא קפידה:

- There is a dispute as to whether fasting or tzedakah is a more appropriate remedy.
- If the Tefillin fall in their cases, fasting isn't necessary. Rather one should give Tzedakah.

אבל בכיס או בתיק בלא תפילין נמי אין בו חשש דלא אשכחן אלא מצילין תיק התפילין עם התפילין בפרק כל כתיבי (שבת קטז ב). נאם ישראל מברונא:

8. Rabbi Avraham Gombiner (17th century Poland), Magen Avraham 44:5

ובמשפטי שמואל כתוב קצת סמך למה שנהגו העולם להתענות כשנפלו תפילין על הארץ, וה"ה כשנפל ס"ת ע"ש וצ"ל דמיירי בלא נרתיקן אבל בס"ת אפילו בנרתיקן עסי' מ':

The Mishpetei Shmuel writes a slight support for the custom to fast when Tefillin fall to the ground. The same applies when a Torah Scroll falls to the ground. This even applies to a Torah Scroll in it's case.

9. Rabbi Eliezer Waldenberg (20th Century Israel), Tziz Eliezer 5:1:3-4

(יב) נמצאנו למדים עכ"פ גם מדברי המהר"י מברונא שכל המדובר על חיוב תענית הוא רק בנוגע לזה שנפלו מידו, כדהודגש בלשון השאלה מי שנפלו לו תפילין לארץ כיצד יעשה, וכדמתברר מדברי התשובה שהיא כולה הוראה רק על זה שנפלו מידו דיתענה באותו יום וכו', אבל אין שום רמז לחייב בכך גם את הרואים...

- We learn from R. Yisrael ben R. Chaim of Bruna that the fast only applies to the one who let the Torah fall from their hands...however there is no hint that those who witness the Torah fall need to fast.

והחילוק בין זה שנפלו מידו לבין הרואים הוא גלוי ופשוט, דזה שנפלו מידו יש מקום לתלות שבא הדבר בגרמת פשיעה ועצלות מצידו בשמירתו ובהסחת הדעת מהם, ועי"כ באה הצרה הזאת של ביזויין בנפילתו ולכן המנהג שיתענה על כך, מה שאין לתלות אשמה בכך על הרואים.

- The distinction is due to the fact that one can't blame the tragedy on the negligence or guilt of those who merely witnessed it happening

10. Ramban, Devarim 27:26 (tr. Charles Chavel)

אשר לא יקים את דברי התורה הזאת - ובירושלמי בסוטה (פ"ז ה"ד) ראיתי אשר לא יקים וכי יש תורה נופלת רבי שמעון בן יקים אומר זה החזן רבי שמעון בן חלפתא אומר זה בית דין של מטן דמר רב יהודה ורב הונא בשם שמואל על הדבר הזה קרע יאשיהו ואמר עלי להקים אמר רבי אסי בשם רבי תנחום בר חייה למד ולימד ושמר ועשה והיה ספק בידו להחזיק ולא החזיק הרי זה בכלל ארור ידרשו בהקמה הזאת בית המלך והנשיאות שבידם להקים את התורה ביד המבטלים אותה ואפילו היה הוא צדיק גמור במעשיו והיה יכול להחזיק התורה ביד

הרשעים המבטלים אותה הרי זו ארור וזה קרוב לענין שפירשנו ואמרו על דרך אגדה זה החזן שאינו מקים ספרי התורה להעמידן כתקנן שלא יפלו ולי נראה על החזן שאינו מקים ספר תורה על הצבור להראות פני כתיבתו לכל כמו שמפורש במסכת סופרים (יד יד) שמגביהין אותו ומראה פני כתיבתו לעם העומדים לימינו ולשמאלו ומחזירו לפניו ולאחריו שמצוה לכל אנשים והנשים לראות הכתוב ולכרוע ולומר וזאת התורה אשר שם משה וגו') דברים ד'מ"ד (וכן נוהגין):

CURSED BE HE THAT CONFIRMETH NOT THE WORDS OF THIS LAW.-

Now, I have seen the following text in Yerushalmi Sotah:⁷⁴*Yerushalmi Sotah VII, 4. "Asher lo yakim [literally: 'that does not stand up' — the words of this Law]. But is there 'a falling Law?' Rabbi Shimon ben Yakim says, This refers to the officer [of the Synagogue, as explained further on]. Rabbi Shimon ben Chalafta says, This is the court on earth, because Rav⁷⁵The title "Rav" (Rabbi) indicates that that particular Sage lived in Babylon, where there was no ordination of the traditional nature. "Rabbi" indicates that the Sage lived in the Land of Israel where such ordination was conferred. On "ordination" see Vol. II, p. 339, Note 20. Yehudah and Rav Hunah in the name of Shmuel said: Due to this verse [asher lo yakim (that confirmeth not)] King Josiah rent his clothes,⁷⁶II Kings 22:11. The event is narrated that Josiah was brought back to the true faith by the discovery of a copy of the Torah found in the Sanctuary, which escaped the attempts of his predecessors to eradicate the true faith from their kingdom. And it came to pass, when the king had heard the words of the Book of the Law, that he rent his clothes (ibid). The question now arises as to which particular verse affected the king to rend his clothes? Rav Hunah in the name of Shmuel said that it was the verse before us, asher lo yakim — 'that confirmeth not' the words of this Law, and since he was king, he felt it his responsibility to re-institute the authority of the Law. saying, 'The duty is upon me to stand up [the Law].' Rabbi Asi in the name of Rabbi Tanchum the son of Chiya said, [Even if a person] learned and taught [Torah], observed and fulfilled [its commandments], but had the means to enable [others to study the Torah] and did not do so — he is included within the curse" [mentioned in the verse before us]. Thus the Rabbis [in the above Yerushalmi] interpreted this "standing up" [of the Torah] as referring to the royal house and that of the *Nasi* [the Prince of the Sanhedrin] who have the power to uphold [the authority of] the Torah over those who annul it. And even if he was a perfectly righteous man in his own deeds, but he could have strengthened the Torah against the power of the wicked ones who annul it [but failed to do so], he is accursed. This is close to the subject that we have explained.*

And by way of a homily the Rabbis [in the above Yerushalmi] said: "This refers to the sexton of the Synagogue who does not stand up the Scroll of the Law to set it up properly so that it should not fall."⁷⁷*This obviously refers to the custom of reading from the Torah with the Scroll of the Law in an erect position. This is the custom still followed in Sephardic Synagogues. In Ashkenazic Synagogues the reading from the Torah is done while the sacred Scroll of the Law lies flat on the Reading table. It appears to me that it [the Yerushalmi] refers to the sexton who does not stand up the Scroll of the Law before the public to show the face of its writing to all people as it is explained in Tractate Sofrim⁷⁸"Scribes." Laws of writing and reading the Torah are found in this tractate. The text referred to is found in 14:14. that "they lift the Torah high and show the face of its writing to the people who stand there to the right and left thereof and turns it frontwise and backwards, for it is incumbent upon all men and women to see the written words and bend the knee and say And this is the Law which Moses set before the children of Israel,"⁷⁹Above, 4:44. and such is the custom.*

11. Rabbi Moshe Feinstein (20th century New York) Igrot Moshe Orach Chaim 3:3

עכ"פ ראה ראינו מדברי גדולי הפוסקים שהובאו לעיל שיש מקום גדול להקל על הרואים לא לחייבם בתענית אפילו מכח חומרא. נמצא לדינא שלהסמך דמשפטי שמואל שהוא אליבא דפרש"י יש להתענות אף כשנפלה באונס, וגם כל הרואין, ואף שרוב מפרשים לא מפרשי כן מ"מ אולי מה שנהגו הוא אליבא דרש"י. ולסמך דכפות תמרים למה שבארתי דבריו הוא רק לזה שנפל מידו וכשפשע דוקא, אבל הוא דלא ככל המפרשים ולא היה לן לחוש לזה כלל, אבל איכא לזה סמך של האמרי אש מפירוש שהביא הרמב"ן על הא דירושלמי סוטה,

ולכן על מי שנפל מידו בפשיעה הוא יותר מחוייב ואף בסתם שלא ידוע לו שפשע יש לחייבו ג"כ ביותר מספק, אבל גם על אחרים הרואין יש להתענות כהמנהג. ולהד"ח יש מקום לחייב להתענות כל אלו שיש להם חלק בביהכ"נ שהם שייכים להס"ת, אבל למעשה יש להקל לאלו שלא ראו בנפילתה, אף שהם מבני ביהכ"נ הקבועים וגם להקל באחרים אף שראו הנפילה, אבל מצד המנהג יש להתענות כל הרואין כדלעיל. ולכן בעובדא דבעת הוצאת ס"ת מאה"ק נשמטה ס"ת אחרת ונפלה לארץ יתענו כל הרואין.

ובדבר אם לא נפל כל הס"ת מידו אלא רק מידו אחת יש מקום לכאן ולכאן ומהראוי להתענות, אבל הרוצה להקל נמי אין מזניחין אותו. ידיו, משה פיינשטיין.